

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora

Izvještaj o radu Odbora za antikorupciju Skupštine Crne Gore

1. decembar 2012.–15. jul 2014. godine

Kingdom of the Netherlands

British Embassy
Podgorica

UVOD

Nakon višegodišnje javne kampanje MANS-a, kao i zahtjeva međunarodne zajednice i opozicionih partija, Skupština Crne Gore je 8. maja 2012. godine izmijenila svoj Poslovnik i po prvi put uspostavila Odbor za antikorupciju kao jedno od stalnih radnih tijela Parlamenta. Na taj način su se stekli uslovi da se Skupština po prvi put formalno uključi u nadzor nad procesom borbe protiv korupcije, što je ključni prioritet države u procesu evropskih integracija.

Prva, konstitutivna sjednica ovog odbora, održana je u decembru 2012.godine, nakon parlamentarnih izbora, kada je ovo radno tijelo formalno počelo svoj rad. Odbor broji 13 članova, od čega osam mjesta pripada partijama na vlasti, a pet predstavnicima opozicije.

MANS je sproveo monitoring rada ovog Odbora direktnim praćenjem njegovih sjednica dok su ostale informacije prikupljanje sa portala Skupštine ili korišćenjem Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

U prvom dijelu ovog izvještaja date su informacije o radu Odbora u posmatranom periodu i aktivnostima poslanika koji su njegovi članovi, dok su u drugom dijelu podaci o planu rada koji je Odbor usvojio i aktivnostima koje je preduzeo kao bi se taj plan rada ispunio. Treće poglavlje se odnosi na kontrolne mehanizme koje je Odbor koristio u posmatranom periodu, a poslednje poglavlje sadrži preporuke za unapređenje rada Odbora.

Ovaj izvještaj sačinio je MANS-ov Program za monitoring i analitiku, uz podršku ambasade Kraljevine Holandije u Beogradu i Britanske ambasada u Podgorici. Mišljenja iznijeta u ovom izvještaju ne predstavljaju nužno stavove donatora koji su podržali njegovu izradu.

SAŽETAK

Od konstituisanja Antikorupcijskog odbora, u decembru 2012. pa do sredine jula 2014. godine, što je period na koji se ovaj izvještaj odnosi, to tijelo je održalo ukupno 18 sjednica na kojima je razmotrilo 36 tačaka dnevnog reda vezanih za borbu protiv korupcije.

Skupština je usvojila izmjene Zakona o tajnosti podataka kojima je članovima Antikorupcijskog odbora omogućen pristup tajnim podacima. Odbor je održao ukupno četiri kontrolna i tri konsultativna saslušanja, dobio je 11 predstavki koje su podnijele NVO i građani od čega je većina razmotrena, a ukupno je donio ukupno 12 zaključaka.

Samo manji dio aktivnosti iz plana rada Odbora za prošlu godinu je sproveden, a to tijelo ima ograničene rezultate i u ovoj godini.

Na čelu Odbora je predstavnik opozicije, ali sama struktura tog tijela nije srazmjerna odnosu snaga u Parlamentu, već poslanicima iz vladajućih partija značajno olakšava blokiranje rasprave o temama koje ne žele da otvaraju. Dosadašnji rad Odbora potvrđuje da je ta većina u nekim slučajevima pukim preglasavanjem, ili drugim vidovima blokade, onemogućila bilo kakvu raspravu o pitanjima od značaja za borbu protiv korupcije. To je svakako uticalo kako na sprovođenje plana rada Odbora, tako i na konkretne domete tog tijela kada su u pitanju reforme u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Sastav Odbora treba izmijeniti, pa odnos snaga vlasti i opozicije u tom tijelu mora biti makar saglasan onom iz Parlamenta, ako ne i u korist partija koje ne učestvuju u vlasti, kako bi se osnažile njihove kontrolne inicijative, posebno iz razloga što se ovaj Odbor bavi borbom protiv korupcije.

Potrebno je izmijeniti Poslovnik Skupštine kako bi se odboru omogućilo, da kao matično radno tijelo, razmatra predloge zakona i proširiti obuhvat rada Odbora na sve ključne oblasti bitne za borbu protiv korupcije, uključujući i političku korupciju, posebno u dijelu izbornog procesa.

SADRŽAJ

1.	O ODBORU	5
2.	STATISTIČKI PODACI O RADU ODBORA	6
2.1.	Sjednica Odbora	6
2.2.	Prisustvo sjednicama Odbora	8
2.3.	Komentari na sjednicama Odbora	9
2.4.	Ostale aktivnosti članova Odbora	9
3.	ISPUNJENJE OBAVEZA IZ PLANA RADA ODBORA	12
3.1.	Plan rada Odbora za 2013. godinu	12
3.2.	Plan rada Odbora za 2014. godinu	15
4.	KONTROLNA FUNKCIJA ODBORA	17
4.1.	Kontrolna saslušanja	17
4.2.	Konsultativna saslušanja	19
4.3.	Predstavke i žalbe	21
5.	PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE	24
	PRILOZI IZVJEŠTAJU	25
	Prilog br. 1: Pregled tačaka dnevnog reda razmotrenih na sjednicama Odbora za antikorupciju	25
	Prilog br. 2: Lica koja su učestvovala u radu Odbora	26

1. O ODBORU

Odbor za antikorupciju zvanično je započeo sa radom 26. decembra 2012. godine kada je održao svoju prvu, konstitutivnu sjednicu. Do 15. jula 2014. godine Odbor je održao 16 samostalnih i dvije zajedničke sjednice sa drugim radnim tijelima Skupštine Crne Gore.

18 održanih
sjednica

36 razmotrenih
tačaka dnevnog
reda

37 časova ukupno
trajanje sjednica

320 komentara
poslanika

*Infografika 1: Odbor za antikorupciju u brojkama
Izvor: podaci MANS-a prikupljeni praćenjem sjednica*

Na svim sjednicama Odbor je razmotrio 36 tačaka dnevnog reda od čega je njih 15 bilo posvećeno kontrolnim¹, 15 administrativnim a šest zakonodavnim pitanjima.

Sjednice su trajale preko 37 časova i na njima su poslanici 320 puta iskoristili pravo na komentar. Pored članova odbora i drugih poslanika, u radu odbora učestvovalo je 30 drugih lica, od čega 21 predstavnik izvršne vlasti, šest predstavnika NVO sektora i tri predstavnika pravosudne vlasti. U okviru svojih sjednica, Odbor je održao ukupno četiri kontrolna i tri konsultativna saslušanja. Ovo radno tijelo dobilo je ukupno 11 predstavi od strane nevladinog sektora i fizičkih lica. Odbor je nasvim održanim sjednicama usvojio ukupno 12 zaključaka.

Na kraju, Odbor je zajedno sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu uspostavio i Pododbor koji se bavi normativnim okvirom prekršajnog sistema u Crnoj Gori i to na inicijativu MANS-a.

Zanimljivo je da je Odbor čak tri puta stavljao na dnevni red tačku izbora zamjenika predsjednika, koji je izabran tek na osmoj sjednici² jer najveća vladajuća partija nije mogla da se usaglasi ko će od njenih predstavnika vršiti ovu funkciju.

Odnos snaga u odboru disproporcionalan je odnosu snaga u samoj Skupštini. Tako, u ovom radnom tijelu partije na vlasti imaju ogromnu većinu od osam članova dok opozicione partije broje pet svojih predstavnika.

¹ Ovo uključuje i sjednice koje su bile posvećene dogovorima o tome koja će saslušanja Odbor da sprovede i donošenju odluka o održavanju saslušanja.

² Ova sjednica održana je 11. novembra 2013. godine.

2. STATISTIČKI PODACI O RADU ODBORA

U ovom dijelu izvještaja predstavljani su statistički pokazatelji o radu Odbora, radu njegovih članova pojedinačno, a u izvještaju je dat i pregled aktivnosti koje su članovi Odbora imali van sjednica ovog radnog tijela.

Odbor je u posmatranom periodu održao 18 sjednica koje su ukupno trajale preko 37 časova i na njima je razmotreno ukupno 36 tačaka dnevnog reda. Sjednicama su najviše prisustvovali predsjedni i zamjenik predsjednika Odbora a najviše učešća u raspravama na sjednici odbora uzeo je njegov predsjednik.

2.1. Sjednice Odbora

Članovi Odbora za antikorupciju radili su na sjednicama ukupno 20 dana. Od svog konstituisanja 21. decembra 2012. godine do početka marta 2014. godine Odbor je održao 16 samostalnih sjednica kao i dvije zajedničke sjednice sa drugim radnim tijelima Skupštine, jer su se razmatrala pitanja koja su bila od zajedničkog interesa.

Odkonstituisanja, Odbor je razmotrio 36 tačaka dnevnog reda⁵ od čega je njih 15 bilo posvećeno kontrolnim, 15 administrativnim a šest zakonodavnim pitanjima. Efektivan rad Odbora za antikorupciju iznosio je ukupno 37 časova i 05 minuta. Od toga, četiri časa i 30 minuta Odbor je utrošio na zajedničke sjednice sa drugim radnim tijelima Skupštine, dok je ostatak vremena Odbor samostalno zasijedao.

Iako Odbor, prema poslovniku Skupštine, nema nadležnost da kao matično radno tijelo razmatra predložene zakone, on je kao zainteresovano radno tijelo dao nekoliko mišljenja na predložene zakone.

Odbor je dao mišljenje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka, čime je kasnijim usvajanjem na Skupštini omogućen pristup tajnim podacima članovima ovog radnog tijela⁶.

Vrijeme trajanja sjednica Odbora za Antikorupciju		
Datum održavanja	Redni broj sjednice	Efektivno trajanje
26.12.2012.	I	1:15
06.02.2013.	II	4:00
25.02.2013.	III	0:50
22.03.2013.	IV	1:20
20.06.2013.		0:15
27.03.2013.	V	3:00
24.07.2013.	VI	2:30
11.10.2013.	VII	1:40
11.11.2013.	VIII	0:10
25.11.2013.	IX	2:00
20.12.2013.	nema ³	2:30
23.12.2013.	X	2:00
16.12.2013.	nema ⁴	2:00
27.12.2013.	XI	2:30
29.01.2014.		1:20
20.12.2013.	XII	0:30
30.12.2013.	XIII	2:25
10.04.2014.	XIV	1:40
20.05.2014.	XV	0:00
09.07.2014.	XVI	2:40
30.06.2014.	XVII	2:30
Ukupno		37:05

Tabela 1: Vrijeme trajanja svake od sjednica Odbora za antikorupciju
Izvor: podaci MANS-a prikupljeni praćenjem sjednica

³Zajednička sjednica Odbora za antikorupciju i Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu

⁴Zajednička sjednica Odbora za antikorupciju i Odbora za bezbjednost i odbranu

⁵Pregled svih tačaka dnevnog reda koje je Odbor razmotrio date su u prilogu br. 1 ovog izvještaja.

⁶Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka usvojen je na prvoj sjednici prvog redovnog zasjedanja u 2013. godini koja je održana 1. marta 2013. godine.

Nadležnost Odbora za antikorupciju definisana je članom 48a Poslovnika Skupštine Crne Gore. Ovo radno tijelo u svom djelokrugu ima:

- nadgledanje i analiziranje rada državnih organa, institucija, organizacija i tijela u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala,
- razmatranje pitanja i problema u sprovođenju zakona koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao i predlaganje njihovih izmjena,
- predlaže i dodatne mjere za unapređenje strategija, akcionih planova i drugih dokumenata koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.
- razmatranje predstavljenih, nevladinih organizacija, građana i ostalih lica i preduzima konkretnih aktivnosti na osnovu tih predstavi.

Odbor je, takođe, krajem 2013. godine na zajedničkoj sjednici sa Odborom za bezbjednost i odbranu razmotrio Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu, u dijelu koji se odnosi na Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost.

Prilikom razmatranja tetačke dnevnog reda, članovi ovih radnih tijela razgovarali su sa predstavnicima pomenutih potrošačkih jedinica nakon čega su usvojili mišljenje da su predviđena sredstva realno utvrđena, te da omogućavaju obavljanje djelatnosti saglasno Ustavu i zakonu i ostvarivanje politika iz

nadležnosti ovih odbora. Pored toga, Odbor je razmotrio i tri predloga za ratifikaciju međunarodnih sporazuma, o kojima je dao pozitivno mišljenje.

Odbor je četiri tačke dnevnog reda posvetio kontrolnim saslušanjima, a tri konsultativnim. U tri slučaja kontrolna saslušanja su organizovana bez podrške poslanika partija na vlasti, korišćenjem poslovnih mehanizama koji opoziciji omogućavaju da jednom u toku pola godine organizuje kontrolno saslušanje na sopstvenu inicijativu, dok je jedno kontrolno saslušanje organizovano uz podršku svih članova Odbora. Više informacija o kontrolnim i konsultativnim saslušanjima dato je u posebnom poglavlju ovog izvještaja.

Na dnevnom redu sjednica Odbora našli su se i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana o sprovođenju Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2010-2014. godine, kao i Akcioni plan Vlade Crne Gore za poglavlja 23 i 24.

Odbor je na petoj sjednici, održanoj 27. marta 2013. godine, usvojio plan rada Odbora za 2013. godinu, a kasnije je razmatrao i obaveze iz plana rada koje su ostale neispunjene. Kada se plan rada uporedi sa onim što je Odbor u praksi uradio, jasno je da je bitan dio obaveza ostao neispunjen, o čemu će više riječi biti u posebnom poglavlju ovog izvještaja. Na petnaestoj sjednici Odbora, koja je održana 10. aprila 2014. godine, članovi Odbora su jednoglasno usvojili plan rada Odbora za 2014. godinu. Na istoj sjednici članovi Odbora su, takođe jednoglasno, usvojili izvještaj o radu Odbora za 2013. godinu.

2.2. Prisustvo sjednicama Odbora

Odbor za antikorupciju broji predsjednika, zamjenika predsjednika i 11 članova. U posmatranom periodu, osim članova odbora, zabilježeno je i prisustvo određenog broja poslanika koji nisu članovi ovog radnog tijela. Poslanici koji nisu članovi Odbora za antikorupciju učestvovali su u radu ovog radnog tijela bez prava odlučivanja, kao zamjene članova odbora iz svojih poslaničkih klubova ili kao poslanici koji su zainteresovani za pojedine teme koje se na Odboru razmatraju.

Prisustvo članova sjednicama Odbora za antikorupciju		
Rb.	Ime i prezime	Prisustvo (u danima)
1-2	Predrag Bulatović (DF)	20
	Obrad Stanišić (DPS)	20
3	Miće Orlandić (SDP)	19
4	Milorad Vuletić (DPS)	18
5-6	Branko Čavor (DPS)	16
	Mevludin Nuhodžić (DPS)	16
7	Koča Pavlović (DF)	15
8	Andrija Mandić (DF)	14
9-10	Zoran Vukčević (DPS)	12
	Milutin Simović (DPS)	12
11	Mladen Bojanić (PCG)	9
12	Zoran Miljanić (DF)	8
13	Fatmir Gjeka (DP)	5
14	Zorica Kovačević (DPS)	3
15-17	Dragoslav Šćekić (SNP)	1
	Milorad Bakić (SNP)	1
	Nik Gjeloshaj (DP)	1

Tabela 2: Prisustvo poslanika sjednicama Odbora

Izvor: podaci MANS-a prikupljeni praćenjem sjednica

U svojstvu članova Odbora za antikorupciju u posmatranom periodu prisustvovalo je ukupno 17 članova Odbora. Od uspostavljanja ovog radnog tijela u Skupštini Crne Gore došlo je do zamjene četvoro članova ovog radnog tijela.

Tako je **Milorada Bakića** (SNP) zamijenio njegov partijski kolega **Dragoslav Šćekić**⁷, poslanika **Zorana Miljanića** (DF)⁸ zamijenio je poslanik **Mladen Bojanić** (PCG), poslanika **Fatmira Đeku** (DP) koji je podnio ostavku na tu funkciju poslanik **Nik Gjeloshaj** iz iste političke grupacije, a poslanika **Zorana Vukčevića** (DPS) zamijenila je poslanica **Zorica Kovačević** (DPS).

Svim sjednicama Odbora za antikorupciju prisustvovali **Predrag Bulatović** (DF) i **Obrad**

Stanišić (DPS), dok je **Miće Orlandić** (SDP) propustio samo jednu sjednicu ovog radnog tijela. Sjednicama ovog radnog tijela u nekoliko navrata prisustvovali su i poslanici koji nisu članovi ovog radnog tijela. Tako je **Obrad Gojković** (SNP) dva puta prisustvovao sjednicama Odbora za antikorupciju, dok su po jednom sjednicama ovog radnog tijela prisustvovali poslanici **Velizar Kaluđerović** (SNP) i **Vasilije Lalošević** (SNP), **Vladislav Bojović** (DF) i **Almer Kalač** (BS).

Na poziv Odbora, odnosno u vidu zainteresovanih lica za učešće u radu Odbora, prisustvovala su i lica koja su predstavnici državnih institucija i civilnog sektora. Sjednicama Odbora za antikorupciju prisustvovalo je ukupno 30 lica koja su pozvana da uzmu učešće u radu sjednice Odbora. Među ovim

⁷Nakon održanih lokalnih izbora u Beranama, **Dragoslav Šćekić** je napustio poslaničku funkciju jer je u međuvremenu izabran na mjesto predsjednika Opštine Berane. Socijalistička narodna partija još uvijek nije izabrala svog novog predstavnika u Odboru za antikorupciju.

⁸Zoran Miljanić je kao poslanik izabran na listi Pozitivne Crne Gore ali je naknadno isključen iz ove partije. Određeno vrijeme funkciju poslanika obavljao je nezavisno da bi nakon toga pristupio poslaničkom klubu Demokratskog fronta.

licima, izdvaja se ministar pravde i predsjednik Nacionalne komisije za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, **Duško Marković** koji je prisustvovao tri puta sjednicama Odbora. Nakon njega, sa po dva prisustva izdvajaju se ministar unutrašnjih poslova **Raško Konjević**, ministar finansija **Radoje Žugić** i pravni zastupnik MANS-a **Veselin Radulović** (cjelokupna tabela dostupna je u Prilogu br. 2).

2.3. Komentari na sjednicama Odbora

Učešće u raspravi na sjednicama Odbora za antikorupciju uzimali su svi poslanici koji su prisustvovali sjednicama. Sjednicama su prisustvovali i poslanici koj nisu članovi ovog radnog tijela i takođe su učestvovali u raspravama na odboru, ali bez prava glasa.

Ubjedljivo najaktivniji poslanik na sjednicama Odbora bio je njegov predsjednik **Predrag Bulatović** (DF), a slijede ga **Koča Pavlović** (DF) i **Milutin Simović** (DPS).

Dvocifreni broj izlaganja na sjednicama Odbora imali su još i **Obrad Stanišić** (DPS), **Andrija Mandić** (DF), **Mevludin Nuhodžić** (DPS), **Mičo Orlandić** (SDP), **Milorad Vuletić** (DPS), **Mladen Bojanić** (PCG) i **Zoran Miljanić** (DF).

Pored izlaganja poslanika, aktivno učešće u sjednicama Odbora uzimala su i lica koja su prisustvovala sjednicama po pozivu.

Komentari poslanika na sjednicama Odbora za antikorupciju		
Rb.	Ime i prezime	Ukupno
1	Predrag Bulatović (DF)	115
2	Koča Pavlović (DF)	36
3	Milutin Simović (DPS)	30
4	Obrad Stanišić (DPS)	29
5	Andrija Mandić (DF)	21
6-7	Mevludin Nuhodžić (DPS)	15
	Mičo Orlandić (SDP)	15
8	Milorad Vuletić (DPS)	14
9	Mladen Bojanić (PCG)	11
10	Zoran Miljanić (DF)	10
11	Zoran Vukčević (DPS)	5
12-13	Dragoslav Ščekić (SNP)	4
	Velizar Kaluđerović (SNP)	4
14-18	Milorad Bakić (SNP)	2
	Obrad Gojković (SNP)	2
	Vasilije Lalošević (SNP)	2
	Branko Čavor (DPS)	2
	Zorica Kovačević (DPS)	2
19	Fatmir Gjeka (DP)	1

Tabela 3: Komentari poslanika sjednicama Odbora
Izvor: podaci MANS-a prikupljeni praćenjem sjednica

Tako se po broju izlaganja izdvaja ministar pravde **Duško Marković**, a slijede ga ministar unutrašnjih poslova **Raško Konjević** i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija, **Igor Lukšić**. Nakon njih, najviše izlaganja na sjednici Odbora imala je **Ranka Čarapić**, bivša vrhovna državna tužiteljka i **Vesko Lekić**, vršilac dužnosti direktora Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma (cjelokupna tabela dostupna je u Prilogu br. 2).

2.4. Ostale aktivnosti članova Odbora

Pored aktivnosti na samim sjednicama Odbora, članovi ovog radnog tijela imali su i niz drugih aktivnosti. Članovi odbora učestvovali su, kako u domaćim, tako i međunarodnim aktivnostima, kroz sastanke, učešća na konferencijama i posjetama koje su ostvarivali u cilju predstavljanja

nadležnosti i rada Odbora za antikorupciju, kao radnog tijela koje je po prvi put osnovano u Skupštini Crne Gore.

U dijelu koji se odnosi na aktivnosti vezane za predstavnike međunarodne zajednice, **Predrag Bulatović**(DF), predsjednik Odbora, sastao sa direktorom Fondacije Konrad Adenauer, **Henrijem Boneomu** cilju predstavljanja nadležnosti novoformiranog radnog tijela Skupštine⁹.

Već sljedeće nedjelje, **Koča Pavlović**(DF), član Odbora sastao se sa Delegacijom SIGMA-e i tom prilikom ih upoznao sa nadležnostima i metodologijom rada novoformiranog Odbora za antikorupciju kao sa daljim planovima Odbora¹⁰.

Predrag Bulatović(DF), predsjednik Odbora za antikorupciju sastao se predstavnicima Evropske unije u dva navrata. Tako je prvo u martu 2013.godine održan sastanak sa **Dirkom Langeom**, šefom odjeljenja za Crnu Goru i Hrvatsku u Generalnom direktoratu za proširenje, a potom sa šefom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, **Mitjom Drobničem** u novembru 2013. godine¹¹.

Delegacija Odbora učestvovala je na seminaru „Borba protiv organizovanog kriminala, korupcije i pranja novca”, održanom u Briselu, a koji je organizovao Evropski parlament¹². Seminar je posebno bio posvećen konfiskaciji imovine kao instrument lišavanja kriminalnih organizacija od nezakonito stečene imovine, te narko-kartelima, oblastima sistemske korupcije i suzbijanju korupcije i njenih efekata.

Član Odbora **Mladen Bojanić** (PCG) učestvovao je u Beogradu na konferenciji "Ka efikasnim javnim nabavkama na Zapadnom Balkanu" 28. novembra 2013. godine¹³ a članovi Odbora učestvovali su i na seminaru u Beogradu posvećenom jačanju pravnih i institucionalnih kapaciteta poslanika u cilju sprječavanja korupcije u njihovom kapacitetu, kao i lobiranju i korupciji¹⁴.

Kao dio aktivnosti u ovom periodu, predsjednik Odbora, **Predrag Bulatović**(DF) imao je niz učešća na konferencijama i panel diskusijama koje su organizovale organizacije civilnog društva u Crnoj Gori. Bulatović je, kao predsjednik ovog skupštinskog radnog tijela, imao izlaganja na okruglom stolu „Uticaj reforme javne uprave na borbu protiv korupcije i proces evropskih integracija“, koji je organizovao nedeljnik Monitor¹⁵, nacionalnoj konferenciji:

⁹Sastanak je održan 21. februara 2013. godine.

¹⁰Ovaj sastanak je održan 27.februara 2013. godine, a posjeta je organizovana u cilju izrade Analize o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda.

¹¹ Sastanak sa Langeom je održan 12. marta 2013. godine, a sa Drobničem 19. novembra 2013. godine.

¹²Seminar je održan 4.i 5. marta 2013. godine, a delegaciju su činili: predsjednik Odbora, **Predrag Bulatović** (DF), članovi Odbora **Milorad Vuletić** (DPS), **Obrad Stanišić** (DPS), **Fatmir Gjeka** (DP), **Koča Pavlović** (DF) i **Zoran Miljanić** (DF), kao i generalni sekretar Skupštine, **Damir Davidović**, te sekretarka Odbora, **Vesna Peković**.

¹³ Konferenciju je organizovala Fondacija za otvoreno društvo Srbije u saradnji sa MANS-om i četiri druge nevladine organizacije iz Slovačke, Makedonije, Bosne i Hercegovine i Srbije.

¹⁴Seminar je održan 2. decembra 2013. godine, a na poziv Komiteta za pravila, procedure, imunitete i institucionalne poslove pri Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope. Delegaciju su činili: **Predrag Bulatović**(DF), predsjednik Odbora, članovi **Milorad Vuletić**(DPS), **Mičo Orlandić**(SDP),**Andrija Mandić**(DF)i **Vesna Peković**, sekretarka Odbora.

¹⁵Okrugli sto održan je 1. marta 2013. godine.

„Analiza efekata anti-korupcijskih politika u Crnoj Gori-Prijedlozi za unapređenje“, u organizaciji Centra za monitoring i istraživanje i VII Nacionalnoj antikorupcijskoj konferenciji u organizaciji MANS-a.

Obrad Stanišić (DPS), zamjenik predsjednika Odbora i **Milorad Vuletić** (DPS), član Odbora, prisustvovali su obuci posvećenoj sprječavanju pranja novca, a koju je organizovao MANS¹⁶ u saradnji sa Citi grupom i advokatskom kućom Allen & Overy.

Predsjednik Odbora za antikorupciju, **Predrag Bulatović** (DF) i zamjenik predsjednika Odbora, **Obrad Stanišić** (DPS), održali su sastanak sa predstavnicima nevladinih organizacija, koje se bave borbom protiv korupcije i organizovanog kriminala¹⁷. Tema pomenutog sastanka bila je „Međusobna saradnja Odbora za antikorupciju sa nevladinim organizacijama“.

Predsjednik i zamjenik predsjednika Odbora za antikorupciju, kao i članovi Odbora **Koča Pavlović** (DF), **Mičo Orlandić** (SDP), **Mladen Bojanić** (PCG) i **Nik Gjeljoshaj** (DP), održali su sastanak sa koizvjestiocima Parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope¹⁸. Predstavници Odbora za antikorupciju su ovom prilikom upoznali koizvjestioce Parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope sa sastavom, nadležnostima i ulogom Odbora za antikorupciju, a posebna pažnja je posvećena aktivnostima Odbora u ponovnog uspostavljanja transparentnosti registara Uprave za nekretnine i Centralnog registra privrednih subjekata iz kojih su uklonjeni matični brojevi vlasnika nekretnina i privrednih društava, što je otežalo identifikaciju tih lica i istraživanje korupcije od strane medija i civilnog sektora.

¹⁶Obuka je organizovana 27. januara 2014. godine.

¹⁷Sastanak je održan 11.04.2014. godine

¹⁸Sastanak je održan 14.04.2014. godine.

3. ISPUNJENJE OBAVEZA IZ PLANA RADA ODBORA

U posmatranom periodu Odbor je usvojio dva plana rada. Prvi plan je usvojen u martu 2013. za tu godinu, dok je u aprilu 2014. Odbor usvojio plan rada za tekuću godinu.

Tokom 2013.godine većina od 21 mjere iz plana rada nije realizovana, već su zaostale obaveze prenesene u tekuću godinu, kada je nastavljeno sa njihovom realizacijom. Takođe, u planu rada za tekuću godinu dodat je i značajan broj novih mjera, pa se njime predviđa 27 različitih aktivnosti.

U nastavku su date informacije o realizaciji aktivnosti iz plana rada kako za 2013. tako i za prvu polovinu tekućegodine.

3.1. Sprovođenje Plana rada za 2013.godinu

Na sjednici Odbora koja je održana 27.marta 2013. godine Odbor je usvojio sopstveni plan rada za 2013. godinu koji je sadržao ukupno 21 mjeru.

Najviše mjera odnosilo se na saslušanja¹⁹, razmatranje izvještaja²⁰, zakonodavne aktivnosti²¹ i administrativna pitanja²². Manje mjera bilo je posvećeno seminarima i posjetama inostranstvu²³, tematskim raspravama²⁴ i istraživanju javnog mnjenja²⁵.

Od tog broja, sedam aktivnosti nije imalo definisan rok već su označene kao kontinuirane, dok su ostale imale preciziran mjesec ili kvartal u kojem je aktivnost potrebno sprovesti. Više informacija o terminima sprovođenja aktivnosti dato je su na slici br. 1.

¹⁹ Jedno kontrolno saslušanje koje je zaostalo iz 2012.godine, obavljanje redovnih konsultativnih i kontrolnih saslušanja u tekućoj godini, obavljanje kontrolnih saslušanja prema posebnom mehanizmu iz Poslovnika koji opozicionim poslanicima omogućava da sami sazovu kontrolno saslušanje jednom u pola godine te konsultativno saslušanje direktorice Uprave za anti-korupcijsku inicijativu.

²⁰ Razmatranje izvještaja za 2012. godinu Vrhovnog državnog tužilaštva, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost i Sudskog savjeta; Traženje i razmatranje posebnih izvještaja od institucija nadležnih za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; Razmatranje nacrtu Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala kao i razmatranje Izvještaja o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore sa EU za poglavlja 23 i 24 u dijelu koji se odnosi na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

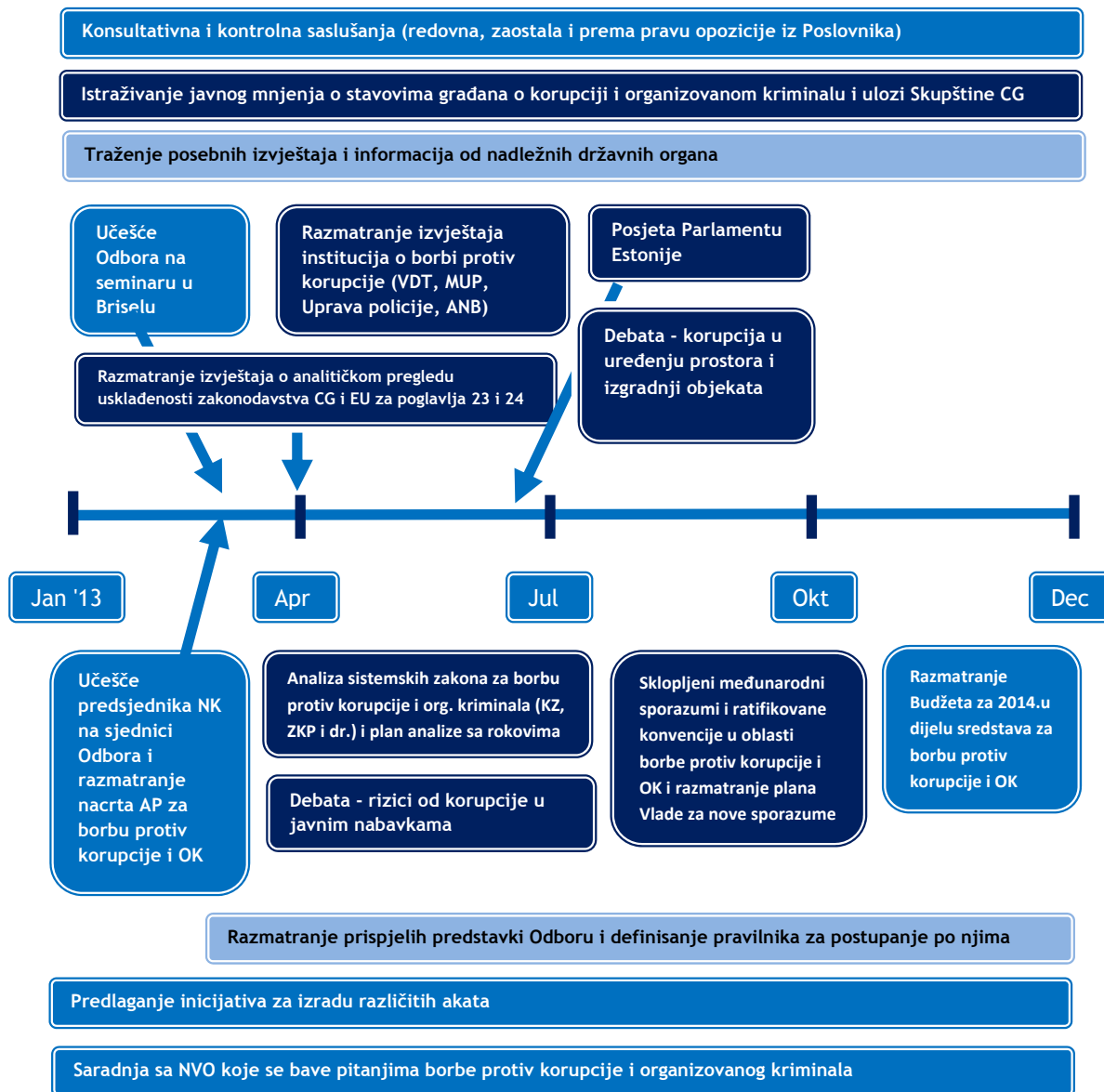
²¹ Analiza sistemskih zakona za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i donošenje posebnog plana sa rokovima realizaciju; Sklapanje međunarodnih ugovora i ratifikacija konvencija u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala kao i razmatranje plana Vlade za donošenje novih sporazuma; Razmatranje budžeta za 2014. godinu u dijelu sredstava namijenjenih borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala i razmatranje drugih zakona u svojstvu zainteresovanog odbora i predlaganje inicijativa za izmjenu akata.

²² Definisanje odnosa Nacionalne komisije i Odbora za antikorupciju kroz učešće predsjednika Nacionalne komisije na jednoj sjednici Odbora; Razmatranje prispjelih predstavi i žalbi Odboru i utvrđivanje načina, sadržaja i dinamike razmatranja istih kroz usvajanje Pravilnika; Saradnja sa NVO koje su angažovane na pitanjima borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala i dopuna plana rada za 2013. godinu.

²³ Učešće Odbora na seminaru u Briselu "Borba protiv korupcije, organizovanog kriminala i pranja novca" i posjeta Parlamentima Estonije i Litvanije - radnim tijelima zaduženim za borbu protiv korupcije.

²⁴ Rizici od korupcije u javnim nabavkama i u uređenju prostora i izgradnji objekata

²⁵ Istraživanje javnog mnjenja o stavovima građana o korupciji i organizovanom kriminalu i ulozi Skupštine Crne Gore

Legenda:

Dopuna plana rada Odbora

Realizovano

Djelimično realizovano

Nije realizovano

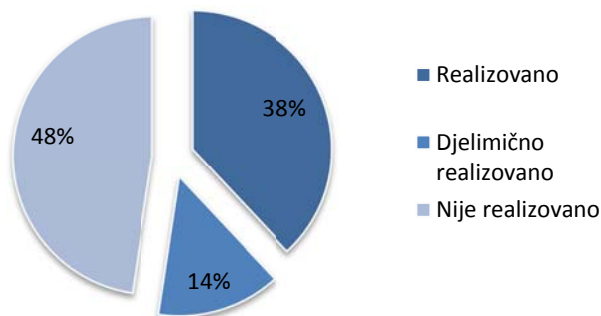
Slika 1: Pregled planiranih i realizovanih mjera iz Plana rada Odbora za 2013. godinu po tipovima aktivnosti

Izvor: podaci MANS-a prikupljeni praćenjem sjednica

Od ukupno 21 aktivnosti koje su trebale da budu sprovedene u toku 2013. godine, Odbor u potpunosti realizovao osam, tri su djelimično realizovane, a 10 aktivnosti nije sprovedeno.

Tako je Odbor u posmatranom periodu sprovodio kontrolna i konsultativna saslušanja i razmatrao predložene budžete za institucije zadužene za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Realizacija plana rada Odbora za 2013. godinu

Grafik 1: Realizacija plana Rada odbora za 2013. godinu
Izvor: podaci MANS-a prikupljeni praćenjem sjednica

Odbor se takođe bavio predlaganjem inicijativa za izmjene postojećeg normativnog okvira, razmatrao predstave koje su uputile nevladine organizacije i strukovna udruženja i razmatrao je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i modalitete saradnje sa Nacionalnom komisijom koja je zadužena za praćenje njegovog sprovođenja. Takođe, Odbor je učestvovao na seminaru posvećenom borbu protiv korupcije, organizovanog kriminala i pranja novca koji je održan u Briselu.

Detaljne informacije o aktivnostima koje je sprovodio Odbor i njegovi članovi date su u prethodnom ali i u sledećem poglavlju ovog izvještaja.

Sa druge strane, Odbor nije razmatrao godišnje izvještaje Vrhovnog državnog tužioca, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Agencije za nacionalnu bezbjednost i Sudskog savjeta u dijelu koji se odnosi na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, niti je tražio ili razmatrao posebne izvještaje od drugih institucija na ovu temu.

Odbor nije analizirao sistemske zakone za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala niti je donio poseban plan sa rokovima za realizaciju ovih analiza. Tokom 2013. Godine, Odbor nije održao ni jednu od dvije planirane tematske rasprava posvećene rizicima korupcije u oblastima javnih nabavki i uređenja prostora i izgradnje objekata.

Odbor nije razmatrao ni izvještaje o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore i EU u dijelu koji se odnosi na poglavlja 23 i 24 evropskog komunitarnog prava niti je obavio posjetu radnim tijelima parlamentima Estonije i Litvanje koja se bave borbom protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao što je planirano.

Takođe, Odbor se nije bavio identifikacijom međunarodnih sporazuma i konvencija koje bi dovele do bolje borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala niti je razmatrao planove Vlade za sklapanje novih sporazuma.

U posmatranom periodu Odbor nije sproveo ni istraživanje javnog mnjenja o stavovima građana o korupciji i organizovanom kriminalu i ulozi Skupštine Crne Gore, niti je inovirao sopstveni plan rada za tu godinu.

3.2. Sprovođenje Plana rada za 2014.godinu

Na sjednici Odbora koja je održana 10.aprila 2014. godine Odbor je usvojio Plan rada za tekuću godinu koji sadrži 27 aktivnosti. Od tog broja, 15 je novih, sedam istih kao i prethodne godine, a preneseno je i još pet aktivnosti koje nisu realizovane u prethodnoj godini. Tokom 2014.godine realizovana je i jedna mjera²⁶ zaostala iz 2013. Godine, iako se ona ne nalazi u Akcionom planu za tekuću godinu.

Najviše aktivnosti posvećeno je razmatranju izvještaja i nadzoru nad radom institucija u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala²⁷, a zatim zakonodavnom radu Odbora²⁸. Slijede razne tematske rasprave²⁹, saslušanja³⁰, administrativna pitanja³¹, sastanci³² i istraživanje javnog mnjenja³³.

²⁶ Konsultativno saslušanje posvećeno rizicima od korupcije u javnim nabavkama.

²⁷ Razmatranje izvještaja za 2013.godinu Vrhovnog državnog tužilaštva, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost i Sudskog savjeta; Traženje i razmatranje posebnih izvještaja od institucija nadležnih za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; Praćenje realizacije Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; Praćenje procesa pregovaranja Crne Gore i EU u dijelu poglavlja 23. i 24. koji se odnosi na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; Praćenje i analiziranje sprovođenja Akcionog plana za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou kao i praćenje procesa donošenja i primjene etičkih kodeksa lokalnih službenika i namještenika i planova integriteta; monitoring kampanja koje sprovode državni organi o načinu prijavljivanja korupcije i mjerama zaštite građana koji prijavljuju korupciju; razmatranje izvještaja NVO koje se bave pitanjima korupcije; razmatranje kvartalnih izvještaja Vlade u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala i upućivanje predloga i preporuka; analiziranje međuinstitucionalne i međunarodne saradnje organa nadležnih za pitanja borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala. .

²⁸ Analiza sistemskih zakona za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i donošenje posebnog plana sa rokovima realizaciju; Sklapanje međunarodnih ugovora i ratifikacija konvencija u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala kao i razmatranje plana Vlade za donošenje novih sporazuma; Predlaganje inicijativa za izradu različitih akata; Razmatranje budžeta za 2015. godinu u dijelu sredstava namijenjenih borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; uključivanje Odbora u proces donošenja zakona kao zainteresovanog odbora za poglavlja 23. i 24.; Analiziranje postojećeg normativnog okvira za zaštitu lica koja prijavljuju korupciju;

²⁹ Rizici od korupcije u uređenju prostora i izgradnji objekata; Praćenje realizacije zaključaka Odbora usvojenih povodom konsultativnog saslušanja "Uklanjanje matičnih brojeva sa internet stranica Uprave za nekretnine i CRPS-a" i realizacije Odluke o obrazovanju zajedničkog odbora sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu; Donošenje odluka o organizovanju posebnih rasprava sa predstavnicima Vlade i civilnog sektora vezano za svoje nadležnosti u cilju uspješnije borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala; Održavanje zajedničke sjednice sa Odborom za bezbjednost i odbranu o položaju i zaštiti istraživačkog novinarstva u Crnoj Gori u kontekstu istraživanja korupcije i organizovanog kriminala; Održavanje zajedničkih sjednica sa Komisijom za praćenje i kontrolu postupka privatizacije;

³⁰ Obavljanje kontrolnih saslušanja prema posebnom mehanizmu iz Poslovnika koji opozicionim poslanicima omogućava da sami sazovu kontrolno saslušanje jednom u pola godine, održavanje konsultativnih i kontrolnih saslušanja po redovnoj proceduri i konsultativno saslušanje direktorice Uprave za anti-korupcijsku inicijativu.

³¹ Razmatranje prispjelih predstavi i žalbi Odboru i utvrđivanje načina, sadržaja i dinamike razmatranja istih kroz usvajanje Pravidnika; razmatranje tekućih pitanja koja su od značaja za borbu protiv korupcije i organizovani kriminal.

³² Posjeta eksperata iz Hong Konga zbog razmjene iskustava oko uspostavljanja Nezavisne komisije za borbu protiv korupcije (ICAC) u kontekstu uspostavljanja Agencije za borbu protiv korupcije u Crnoj Gori.

³³ Istraživanje javnog mnjenja o stavovima građana o korupciji i organizovanom kriminalu i ulozi Skupštine Crne Gore

Od tog broja, 17 aktivnosti nema definisan rok već su označene kao kontinuirane, dok ostale imaju preciziran kvartal u kojem je aktivnost potrebno sprovesti.

U trenutku zaključenja izvještaja najveći broj aktivnosti Odbora predviđenih planom rada za 2014.godinu nije realizovan.

Odbor je do sada održao jedno kontrolno saslušanje po ranije podnijetoj predstavci, kao i tematsko konsultativno saslušanje koje je zaostalo iz prethodne godine, ali nisu donošeni zaključci.

Takođe, Odbor je donio odluku o upućivanju inicijative Odboru za bezbjednost i odbranu da zatraži od Vrhovnog državnog tužioca informaciju povodom novih saznanja u aferi Telekom, a nakon dobijanja traženih informacija, da na zajedničkoj sjednici sa Odborom za antikorupciju, održi kontrolno saslušanje Vrhovnog državnog tužioca i direktora Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u vezi sa pomenutom aferom.

4. KONTROLNA FUNKCIJA ODBORA

Radi uspješnijeg ostvarivanja kontrolne funkcije Skupštine Crne Gore, u nadležnim odborima se mogu organizovati parlamentarna saslušanja i istrage. Odbor za antikorupciju, kao jedno od stalnih radnih tijela Skupštine, primarno ima upravo kontrolnu funkciju.

Odbor je u posmatranom periodu posvetio nekoliko sjednica kontrolnim i konsultativnim saslušanjima. Ipak, mnoga saslušanja nisu rezultirala usvajanjem konkretnih zaključaka, što dovodi u pitanje efektivnost korišćenja ovih kontrolnih mehanizama. Štaviše, Odbor nemani sistem za praćenje sprovođenja usvojenih zaključaka, pa to dodatno ograničava domete i konkretne rezultate tog tijela kada je u pitanju kontrola rada izvršne vlasti u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

4.1. Kontrolna saslušanja

Odbor za antikorupciju je u proteklom periodu organizovao ukupno četiri kontrolna saslušanja, od čega su tri organizovana korišćenjem posebnog mehanizma koji opozicionim partijama omogućava da jednom u pola godine organizuje kontrolno saslušanje predstavnika drugih grana vlasti bez podrške većine članova odbora koji dolaze iz redova partija na vlasti.

U posmatranom periodu, uz podršku svih članova Odbora, organizovano je jedno kontrolno saslušanje.

Na ova saslušanja bili su pozvani Vrhovni državni tužilac i njegov zamjenik, ministar vanjskih poslova i evropskih integracija, ministar unutrašnjih poslova, ministar ekonomije, direktor Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, kao i direktor Zavoda za intelektualnu svojinu.

Poslovnik Skupštine (član 75) omogućava jednoj trećini članova radnog tijela da jednom u toku redovnog zasijedanja iniciraju posebnu sjednicu Odbora sa raspravom o jednoj tački dnevnog reda, bez glasanja o dnevnom redu te sjednice.

Prvo kontrolno saslušanje održano je na drugoj sjednici Odbora, 6. februara 2013. godine. Tema ovog kontrolnog saslušanja je bila afera "Telekom", odnosno istraga korupcije prilikom privatizacije ovog preduzeća koja otkrivena aktivnostima američkih organa, prvenstveno njihove Komisije za hartije od vrijednosti.

Već na prvoj sjednici, članovi Odbora usvojili su odluku o kontrolnom saslušanju **Ranke Čarapić** Vrhovne državne tužiteljke, i v.d. direktora Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma **Veska Lekića**, nakon čega je organizovano saslušanje ovih lica.

Nakon obavljenog saslušanja Odbor je usvojio jedan zaključak:

„Odbor smatra neophodnim da Vrhovno državno tužilaštvo - Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, uputi urgenciju Ambasadi SAD-a - Kancelariji stalnog pravnog savjetnika u Podgorici da nadležni pravosudni organi SAD - a što prije odgovore na zamolnicu i na taj način pokuša se ubrzati proces dobijanja potrebnih informacija.”

U cilju sprovođenja ovog zaključka, Odbor nedavno donio odluku o upućivanju inicijative Odboru za bezbjednost i odbranu da zatraži od Vrhovnog državnog tužioca informaciju povodom novih saznanja u aferi Telekom, a nakon dobijanja traženih informacija, da na zajedničkoj sjednici sa Odborom za antikorupciju, održi kontrolno saslušanje Vrhovnog državnog tužioca i direktora Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u vezi sa pomenutom aferom.

Sedma sjednica Odbora bila je takođe posvećena kontrolnom saslušanju koje je održano je 11.oktobra 2013. godine. Ovo kontrolno saslušanje je bilo posvećeno aferi "Snimak" aktivnostima tužilaštva povodom objavljivanja audio snimaka i transkripta sa sjednica organa i tijela sjednica DPS na kojima se govori o zloupotrebi državnih sredstava i ovlašćenja u cilju uticaja na opredjeljenje birača na izborima.

Saslušanju su po pozivu prisustvovali **Veselin Vučković**, v.d. Vrhovnog državnog tužioca i **Veselin Radulović**, pravni zastupnik nevladine organizacije MANS. Nakon uvodnih izlaganja i negativnih ocjena rada tužilaštva na predmetu afere "Snimak", Vučković je napustio sjednicu, zbog čega je ista i prekinuta. Nakon ovog događaja, Odbor nije donosio zaključke povodom pomenutog kontrolnog saslušanja.

Kontrolno saslušanje Odbor je održao i 30.decembra 2013. godine na trinaestoj sjednici. Povod za organizovanje ovog saslušanja bilo je potencijalno postojanje korupcije prilikom kupovine motela „Zlatica“ sa pripadajućim zemljištem za potrebe rješavanja pitanja smještaja specijalne i posebne jedinice Uprave policije. Na saslušanje su pozvani ministar unutrašnjih poslova, **Raško Konjević** i ministar vanjskih poslova **Igor Lukšić**.

Pozivu Odbora se nije odazvao zamjenik Vrhovnog državnog tužioca, **Veselin Vučković**, koji je na prethodnom kontrolnom saslušanju iznio stav da Vrhovni državni tužilac nije obavezan da se odazove pozivu Skupštine i koji je tada napustio sjednicu nakon što su neka lica na odboru dala negativne ocjene rada tužilaštva. Nakon razgovora sa ministrima sjednica je prekinuta, a Odbor do danas nije usvojio zaključke vezano za ovo saslušanje.

Posljednje kontrolno saslušanje je organizovano 30.06.2014. godine na sedamnaestoj sjednici Odbora, na osnovu predstavke Udruženja kompozitora Crne Gore. Ovom prilikom su na saslušanje pozvani ministar ekonomije, **Vladimir Kavarić** i direktor Zavoda za intelektualnu svojinu, **Novak Adžić**. Sjednici su, osim članova Odbora i pozvanih funkcionera, prisustvovali i

predstavnicu Udruženja kompozitora. Nakon obavljene rasprave, Odbor nije donosio zaključke povodom pomenutog kontrolnog saslušanja.

Sjednica Odbora na kojoj je trebalo razmotriti predstavku MANS-a kojom je uoči održavanja lokalnih izbora od Odbora traženo da organizuje kontrolno saslušanje Vrhovnog državnog tužioca i direktora policije vezano za slučajeve kupovine ličnih karata nije održana zbog nedostatka kворuma, jer se poslanici vladajuće koalicije nisu pojavili na sjednicu.

4.2. Konsultativna saslušanja

Odbor za antikorupciju je organizovao tri konsultativna saslušanja.

Prvo konsultativno saslušanje je obavljeno 20. decembra 2013. godine na zajedničkoj sjednici sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu na temu „*Obezbjedivanje nezavisnosti Vijeća i područnih organa za prekršaje kroz promjenu zakonskog okvira u dijelu koji se tiče imenovanja i razrješenja sudija za prekršaje*“. Ovo saslušanje organizovano je na inicijativu MANS-a, zbog činjenice da se sudije za prekršaje u Crnoj Gori imenuju od strane Vlade, što podriva sistem ustavne podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Sjednici Odbora su, po pozivu, prisustvovali **Branka Lakočević**, pomoćnica ministra pravde, **Zoran Živković**, predsjednik Vijeća za prekršaje Crne Gore i **Veselin Radulović**, pravni zastupnik MANS-a. Nakon rasprave, usvojena je Odluka o obrazovanju pododbora koji će raditi na tekstu izmjena Zakona o prekršajima, a određeno je da pododbor čine poslanik **Vladislav Bojović**(DF) ispred Odbora za antikorupciju i poslanica **Draginja Vuksanović** (SDP), predstavnik Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Pododbor je obrazovan odlukom dva odbora 30. decembra 2013. godine, broj sedam članova³⁴ i imao je obavezu da do marta 2014. godine pripremi stručno viđenje stanja u ovoj oblasti, nakon čega je predviđeno održavanje sjednice Odbora koji bi se upoznali sa materijalom. Ipak, Pododbor još uvijek nije ispunio ovu obavezu.

Samo nedelju dana kasnije, takođe na inicijativu MANS-a Odbor je održao drugo konsultativno saslušanje povodom uklanjanja matičnih brojeva sa internet stranice Centralnog registra privrednih subjekata i Uprave za nekretnine, čime su nevladine organizacije i mediji onemogućeni da na adekvatan način istražuju slučajeve korupcije.

Sjednici su po pozivu prisustvovali ministar finansija, **Radoje Žugić**, direktor Poreske uprave, **Milan Lakićević**, direktor Uprave za nekretnine, **Dragan Kovačević**, predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, **Šefko Crnovršanin** i **Dejan Milovac**, zamjenik izvršnog direktora MANS-a. Vezano za ovu tematiku, Odbor je usvojio šest zaključaka.

³⁴ *Kopradsjedavajući Pododborom su Draginja Vuksanović (SDP) i Vladislav Bojović (DF) dok su članovi pododbora Milorad Vuletić (DPS), Branko Čavor (DPS), Azra Jasavić (PCG), Genci Nimanbegu (klub manjinskih partija) i predstavnik SNP-a koji nije imenovan.*

1. Odbor je ocijenio da je opravdano što je obavio konsultativno saslušanje povodom uklanjanja jedinstvenih matičnih brojeva iz registara Poreske uprave i Uprave za nekretnine, a što je urađeno nakon sprovedene procedure inspekcijskog nadzora i naloga nakon toga Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. Odbor smatra da je za potrebe istraživanja pojava kao i nosilaca organizovanog kriminala i korupcije, a čime se bave istraživači novinari i pojedine NVO veoma važna dostupnost podataka koji su uklonjeni, a to znači dostupnost JMBG za lica koja su vlasnici privrednih društava ili nepokretnosti.
2. Odbor je tokom rasprave konstatovao da je ovakva odluka Agencije ukazala na međusobnu neusklađenost jednog broja zakona, kao i da je zbog toga u javnosti ta odluka izazvala sporenja. Neusklađeni međusobno zakoni su: Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, Zakon o slobodnom pristupu informacijama, Zakon o privrednim društvima, Zakon o poreskoj administraciji, Zakon o državnom premjeru i katastru. Neusklađenost se odnosi na nivo javnog objavljivanja podataka, uključujući i internet objavljivanje podataka za JMBG.
3. Odbor je konstatovao da između pomenutih zakona mora postojati usklađenost već da se svi zakoni upodobe evropskom zakonodavstvu, praksi iz presuda evropskog suda, kao i sa potrebama Crne Gore u cilju ostvarivanja Akcionog plana za poglavlje 23 i 24.
4. Odbor smatra da, imajući u vidu da su otvoreni pregovori za poglavlja 23 i 24, u što skorijem roku treba uskladiti ove, a i eventualno i neke druge zakone iz ove oblasti, sa ciljem da se omogući efikasna i bez prepreka dostupnost nadležnim organima, NVO i medijima, svih relevantnih podataka za istraživanje borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, kao i za borbu protiv ovih pojava i njihovih nosilaca.
5. Odbor je odlučio da povodom ovog konsultativnog saslušanja predloži Kolegijumu predsjednika Skupštine da razmotri ovo pitanje i donese odluku o formiranju radne grupe sastavljene od predstavnika svih poslaničkih klubova i u isto vrijeme da se obezbijedi kroz to i zastupljenost predstavnika Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu i Odbora za antikorupciju, sa kopredsjedavajućim iz vlasti i opozicije.
6. Stručna služba Odbora sačinila je detaljan izvještaj sa konsultativnog saslušanja, kao i rezime svih stavova i predloga učesnika saslušanja.

Ipak, još uvijek nije bilo konkretnih koraka ka ispunjavanju ovih zaključaka, niti je uspostavljena radna grupa koja bi se bavila ovom problematikom, što pokazuje da Skupština očigledno još uvijek ne pridaje dovoljno značaja nalazima svog radnog tijela nadležnog za pitanja borbe protiv korupcije.

Posljednje konsultativno saslušanje u posmatranom periodu održano je 09.07.2014.godine, a tema saslušanja je bila "Rizici-korupcija u javnim nabavkama". Sjednici su po pozivu prisustvovali ministar finansija Radoje Žugić, direktor Uprave za javne nabavke Mersad Mujević, predsjednik

Državne komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki Crne Gore **Suzana Pribilović**, predsjednik Komisije za koncesije **Slobodan Perović** pomoćnik direktora Uprave za inspekcijske poslove **Rada Marković**. Na pomenutu sjednicu je pozvan i jedan predstavnik NVO Institut Alternativa, **Jovana Marović**. Nakon obavljenog razgovora sjednica je prekinuta, a Odbor će, prema najavama, na nekoj od narednih sjednica donijeti odgovarajuće zaključke.

4.3. Predstavke i žalbe

Odbor za antikorupciju ima nadležnost da razmatra predstavke i žalbe pravnih i fizičkih lica.

Odboru je do sada podnijeto 11 predstavki od čega pet od strane fizičkih lica³⁵, četiri od strane NVO sektora i dvije od strane strukovnih udruženja.

Odbor je 27.marta 2013. godine razmatrao prvu predstavku upućenu od strane Udruženja kompozitora Crne Gore. Predsjednik Odbora je tom prilikom upoznao članove Odbora sa predstavkom, a nakon toga je odlučeno da se Odbor obrati Ministarstvu pravde, Ministarstvu ekonomije, Ministarstvu finansija, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Zavodu za intelektualnu svojinu, kao nadležnim organima, i od njih zatraži da ga informišu o preduzetim radnjama po predmetnoj predstavi. Dogovoreno je da se ne vodi rasprava o ovoj predstavi dok se ne dobiju informacije nadležnih organa.

Nakon toga, Odbor je razmatrao prvu predstavku koju je MANS podnio 25. marta 2013. godine a koja odnosila se na predlog za izmjenu dnevnog reda planirane sjednice, na kojoj je trebalo da se razgovara o oblicima saradnje između Odbora i Nacionalne komisije za praćenje sprovođenja Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. MANS je tada predložio da se planirana sjednica odloži kako bi se organizovala posebna sjednica kojoj bi prisustvovali svi članovi Nacionalne komisije, a ne samo njen predsjednik kako je bilo inicijalno planirano, imajući u vidu da se radi o raznorodnom tijelu u čijem radu učestvuju predstavnici sve tri grane vlasti i NVO sektora.

Prema predlogu MANS-a na posebnoj sjednici trebalo je utvrditi modalitete saradnje Nacionalne komisije i Odbora, načine nadzora Odbora nad sprovođenjem antikorupcijskih reformi i načine uključivanja Odbora u izradu Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i rad Nacionalne komisije, uključujući i članstvo predsjednika Odbora za antikorupciju u Nacionalnoj komisiji.

Odbor je ovu predstavku prihvatio i sjednicu zakazao za 24.decembar 2013. godine. Ovoj sjednici nisu prisustvovali svi članovi Nacionalne komisije već samo njen predstavnik, Duško Marković i zamjenik člana Nacionalne komisije ispred MANS-a, Vuk Maroš.

Tema ove sjednice je bio Šesti izvještaj o realizaciji Akcionog plana 2013.-2014.o sprovođenju Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2010.-2014.godine i obaveze Crne Gore u pregovorima sa EU u poglavlju 23 i 24. Ova sjednica rezultirala je nizom zaključaka koje je usvojio Odbor:

³⁵Imena podnositelaca predstavki poznata je autorima ovog izvještaja.

1. Odbor je upoznat sa VI Izvještajem o realizaciji AP 2013-2014 ocjenjujući da se Odbor mora u većem obimu i intenzitetu kontinuirano uključiti u praćenje ostvarenja ciljeva i preporuka. To podrazumijeva i normativno i političko pozicioniranje Odbora po tom pitanju, do definitivnih organizacionih promjena u skladu sa AP 23. Odbor će procijeniti i odlučiti o potrebi inoviranja Rezolucije o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, a u svijetlu stavova Nacionalne komisije iskazanih u Akcionom planu. Odbor treba da odredi prioritete tema iz AP i da razmotri način njihove realizacije (konsultativna saslušanja, kontrolna saslušanja, ili drugi oblici rasprave).
2. Odbor pozdravlja početak pregovora za poglavlja 23 i 24 ocjenjujući da je to plod angažovanosti svih u Crnoj Gori. Sada Crnu Goru, sve subjekte, pa i Skupštinu i njene Odbore očekuju zahtjevni poslovi i implementacija zadataka iz AP.
3. Odbor ocjenjuje da je potrebno da u prvom tromesečju 2014. godine obavi pojedinačne rasprave o učinku organa za koje ima nadležnosti u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, kako kroz razmatranje godišnjih izvještaja tako i kroz zahtjev za dostavljanje posebnih izvještaja i informacija.
4. Odbor će nastaviti kontinuiranu saradnju sa Nacionalnom komisijom i Vladom kroz rasprave na Odboru o strategijama, kao i izvještajima o AP.
5. Odbor će Planom rada za 2014. godinu konkretizovati svoje obaveze koje proističu iz prethodnih zaključaka.

Ovi zaključci odbora su za sada djelimično realizovani. Nije bilo predloga za inoviranje Rezolucije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala ali je odbor u planu rada za 2014. godinu definisao neke aktivnosti u cilju boljeg praćenja implementacije antikorupcijskih dokumenata, kao što su tematske rasprava o oblastima posebno rizičnim na korupciju i razmatranje izvještaja o sprovođenju Akcionih planova za poglavlja 23, 24 i sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Drugu predstavku MANS je uputio Odboru 26. juna 2013. godine. Ovom predstavkom je inicirano konsultativno saslušanje u cilju obezbjeđivanja nezavisnosti Vijeća i područnih organa za prekršaje kroz promjenu zakonskog okvira u dijelu koji se tiče imenovanja i razrješenja sudija za prekršaje. Skoro šest mjeseci kasnije, 20. decembra 2013. godine, Odbor za antikorupciju je održao zajedničku sjednicu sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu na kojoj je obavljeno konsultativno saslušanje povodom predmeta inicijative. Više informacija o ovom slučaju dostupno je u prethodnom poglavlju posvećenom konsultativnim saslušanjima.

Treća predstavka je Odboru za antikorupciju upućena 24. oktobra 2013. godine. MANS je ovom predstavkom tražio od Odbora da organizuje

konsultativno saslušanje ministra finansija, direktora Poreske uprave, direktora Uprave za nekretnine i članove Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. Konsultativno saslušanje zatraženo je zbog činjenice da su uklonjeni matični brojevi internet stranice Centralnog registra privrednih subjekata i Uprave za nekretnine, čime su NVO sektor i mediji onemogućeni da efikasno istražuju slučajeve korupcije i organizovanog kriminala. Odbor je po ovoj inicijativi otpočeo sjednicu 27. decembra 2013. godine, a njen nastavak je uslijedio 29. januara 2014. godine, usvajanjem zaključaka, o čemu je takođe više informacija dostupno u poglavlju koje se odnosi na konsultativna saslušanja.

Odbor je se još jednom u posmatranom periodu posvetio razmatranju predstavke koja je upućena Odboru od Udruženja kompozitora Crne Gore. Sjednica sa ovom tačkom dnevnog reda je održana 25. novembra 2013. godine. Kako povodom pomenute predstavke Odbor za antikorupciju nije dobio informacije od nadležnih organa Odbor je odlučio da ponovo zatraži od Ministarstva pravde i Ministarstva unutrašnjih poslova da ga u hitnom roku informišu o preduzetim radnjama po predstavi.

Odbor za antikorupciju je na petnaestoj sjednici trebao, na osnovu inicijative MANS-a, da donose odluku o kontrolnom saslušanju v.d. vrhovnog državnog tužioca Veselina Vučkovića i direktora Uprave policije Slavka Stojanovića, u vezi sa aktivnostima koje te dvije institucije preduzimaju u cilju otkrivanja i sprječavanja organizovane kupovine ličnih karata crnogorskih građana. Odbor nije donio pomenutu odluku zbog nedostatka kvoruma. Naime, pomenutoj sjednici su prisustvovali **Predrag Bulatović (DF)**, **Andrija Mandić (DF)**, **Koča Pavlović (DF)** i **Mladen Bojanić (PCG)**, dok se predstavnici partija na vlasti nisu pojavili na uredno zakazanoj sjednici. Bitno je napomenuti specifičnu situaciju u kojoj se nalazi Socijalistička narodna partija koja trenutno nema predstavnika u ovom Odboru, zbog toga što je njen predstavnik podnio ostavku na poslaničku funkciju, pa je time prestalo i njegovo članstvo u Odboru, a novi predstavnik nije ni imenovan.

Na sjednicama koje je Odbor do sada održao nije bilo riječi o predstavkama koje su podnijete od strane fizičkih lica.

5. PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE

Rad Odbora za antikorupciju do sada nije u potpunosti ispunio očekivanja, što se donekle može pravdati činjenicom da se radi o specifičnom radnom tijelu koje je po prvi put uspostavljeno prije nešto više od godinu ipo dana.

Ipak, čini se da glavni razlogiz koga su konkretnirezultati Odbora vrlo ograničeni, predstavlja nedostatak političke volje većine njegovih članova da se uhvate u koštac sa problemima korupcije i organizovanog kriminala. Naime, predstavnici vlasti veoma aktivno koriste svoju većinsku zastupljenost u odboru da blokiraju neke kontrolne aktivnosti koje bi Odbor trebalo da preuzima, ili da svojim nepojavljivanjem na sjednicama ne daju kvorum da se rasprave održe.

Odboru još uvijek ne pokazuje dovoljno sopstvene inicijative da razmatra bitna pitanja iz svog djelokruga. Odbor mora preuzeti aktivniju ulogu u dijelu kontrole rada institucija koje se bave borbom protiv korupcije kao i u procesu evropskih integracija, kroz razmatranje suštinskih pitanja borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala od kojih zavisi integracioni proces Crne Gore.

Ovom radnom tijelu nije povjerena nadležnost razmatranja predloga akata iz njegovog djelokruga koje Skupština treba da usvaja, što je neophodno promijeniti u narednom periodu.

U cilju efikasnijeg rada najmlađeg stalnog radnog tijela u Skupštini Crne Gore, MANS je pripremio set preporuka koje bi pomogle ostvarenju cilja zbog kog je ovo radno tijelo osnovano.

Preporuke za unapređenje:

- 1. Potrebno je revidirati strukturu članova Odbora kako bi se osiguralo da odnos snaga poslanika na vlasti i onih iz opozicije bude makar srazmjeran njihovoj zastupljenosti u Skupštini i drugim radnim tijelima;*
- 2. Potrebno je izmijeniti odredbe Poslovnika na način da se Odboru za antikorupciju, kao matičnom radnom tijelu, omogući razmatranje predloženih akata iz oblasti borbe protiv korupciju i organizovanog kriminala;*
- 3. Neophodno je da Odbor za antikorupciju proširi obuhvat svog djelovanja i preuzme aktivniju ulogu u razmatranju svih ključnih koruptivnih pitanja, u prvom redu izbornih zloupotreba, naročito u dijelu političke korupcije;*
- 4. Odbor mora pojačati kontrolnu ulogu sprovođenja politike od strane Vlade u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, prvenstveno u poglavljima 23 i 24.*

PRILOZI IZVJEŠTAJU

Prilog br. 1: Pregled tačaka dnevnog reda razmotrenih na sjednicama Odbora za antikorupciju

U tabeli koja slijedi nalaze se podaci o vrstama i broju tačaka koje su se u posmatranom period našle na dnevnom redu Odbora za antikorupciju.

Tačke dnevnog reda Odbora za antikorupciju	
Tačka dnevnog reda	Broj tačaka dnevnog reda
Tekuća pitanja/Razno	7
Predlozi zakona	5
Kontrolno saslušanje	4
Konsultativno saslušanje	3
Izbor zamjenika predsjednika Odbora	1
Razmjena mišljenja o inicijativi grupe poslanika za promjenu Zakona o tajnosti podataka	1
Donošenje odluke o održavanju kontrolnog saslušanja Vrhovne državne tužiteljke, Ranke Čarapić i direktora Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Predraga Mitrovića, u vezi sa aferom "Telekom"	1
Dogovor oko pitanja daljeg rada Odbora	1
Razmatranje dopisa generalnog sekretara Skupštine Crne Gore na osnovu kojih je sazvana sjednica Odbora i donošenje odgovarajuće odluke	1
Uloga Vlade u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala u svijetlu obaveza iz Izvještaja EK o napretku Crne Gore za 2012. godinu, kao i povodom Izvještaja o skriningu za Poglavlja 23 i 24	1
Usvajanje plana rada Odbora za antikorupciju za 2013. godinu	1
Usvajanje plana rada Odbora za antikorupciju za 2014. godinu	1
Usvajanje izvještaja o radu Odbora za antikorupciju za 2013. Godinu	1
Pitanje predstavki i žalbi	1
Akcionni planovi Vlade Crne Gore za poglavlja 23 i 24 u dijelu pravosuđa, borbe protiv korupcije i borbe protiv organizovanog kriminala	1
Određivanje datuma konsultativnog saslušanja na zajedničkoj sjednici sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu, povodom inicijative MANS-a, a koje se tiče obezbjeđivanja nezavisnosti Vijeća i područnih organa za prekršaje kroz promjenu zakonskog okvira u dijelu koji se tiče imenovanja i razrješenja sudija za prekršaje	1
Utvrđivanje daljih mjera povodom predstavke Udruženja kompozitora Crne Gore	1
Donošenje odluke povodom inicijative MANS-a 00-63-13/13-28	1
Utvrđivanje konkretnih obaveza Odbora za realizaciju Plana rada za 2013. godinu	1
Šesti izvještaj o realizaciji AP 2013.-2014. o sprovođenju Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2010.-2014. godine i obaveza Crne Gore u pregovorima sa EU u poglavlju 23 i 24	1
Razmatranje zahtjeva MANS-a za učešćem na 10. i 11. sjednici Odbora	1

Prilog br. 2: Lica koja su učestvovala u radu Odbora

U tabeli koja slijedi nalaze se podaci o licima koja su učestvovala u radu Odbora a nisu poslanici, te o broju komentara koje su imali na pomenutim sjednicama.

Prisustvo na sjednicama Odbora za antikorupciju lica koji su pozivani na sjednice			
Ime i prezime	Institucija	Br. prisustava	Br. komentara
Duško Marković	Ministar pravde	3	9
Raško Konjević	Ministar unutrašnjih poslova	2	8
Veselin Radulović	Pravni zastupnik MANS-a	2	2
Radoje Žugić	Ministar finansija	2	3
Igor Lukšić	Ministar vanjskih poslova i evropskih integracija	1	7
Milica Pejanović Đurišić	Ministarka odbrane	1	1
Ranka Čarapić	Vrhovni državni tužilac	1	6
Veselin Vučković	V.D. Vrhovnog državnog tužioca	1	2
Zoran Živković	Predsjednik Vijeća za prekršaje Crne Gore	1	1
Šefko Crnovršanin	Predsjednik Savjeta Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	1	1
Milan Lakićević	Direktor Poreske uprave	1	1
Dragan Kovačević	Direktor Uprave za nekretnine	1	1
Vesko Lekić	Direktor Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma	1	4
Dejan Milovac	Zamjenik izvršnog direktora MANS-a	1	1
Vuk Maraš	Direktor programa MANS-a	1	1
Svetlana Rajković	Pomoćnik ministra pravde	1	2
Vladimir Vukotić	Pomoćnik ministra unutrašnjih poslova	1	2
Nikola Vukićević	Pomoćnik ministra unutrašnjih poslova	1	1
Branka Lakočević	Pomoćnik ministra pravde	1	1
Sanja Raičević	Agencija za nacionalnu bezbjednost	1	2
Vesna Ivanović	Agencija za nacionalnu bezbjednost	1	1
Novak Adžić	Direktor Zavoda za intelektualnu svojinu	1	3
Vladimir Kavarić	Ministar ekonomije	1	3
Miodrag Bošković	Udruženje kompozitora Crne Gore	1	1
Zlatko Baban	Udruženje kompozitora Crne Gore	1	3
Slobodan Perović	Predsjednik Komisije za koncesije	1	1
Mersad Mujević	Direktor Uprave za javne nabavke	1	2
Rada Marković	Pomoćnik direktora Uprave za inspekcijske poslove	1	1
Suzana Pribilović	Predsjednica Državne komisije za kontrolu javnih nabavki	1	1
Jovana Marović	NVO Institut Alternativa	1	1